

О. О. Худенко,
здобувач кафедри господарського права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

УДК 346

УЗГОДЖЕНІ ДІЇ ЩОДО ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ЗАКОНОДАВСТВІ ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

У статті досліджено правову природу та призначення групового винятку на узгоджені дії щодо прав інтелектуальної власності в законодавстві про захист економічної конкуренції. Розглянуто проблеми законодавчого переліку допустимих обмежень в узгоджених діях щодо прав інтелектуальної власності.

Ключові слова: узгоджені дії, інтелектуальна власність, груповий виняток, обмеження, допустимість.

З прийняттям Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон) стало можливим вести мову про широке розуміння свободи конкуренції, яка проникає у всі сфери господарської діяльності. Однак в цьому Законі особливостям використання об'єктів інтелектуальної власності в господарській діяльності приділено увагу лише в контексті здійснення узгоджених дій.

Питання узгоджених дій щодо прав інтелектуальної власності частково розглядали І. І. Дахно, В. С. Дмитришин, С. В. Шкляр, Н. А. Іваницька, Ю. М. Капіца, Б. М. Падучак та інші, але поза увагою дослідників залишаються питання доцільності встановлення законодавчого переліку допустимих обмежень в груповому винятку на узгоджені дії щодо прав інтелектуальної власності.

Метою цієї статті є характеристика та формування пропозицій по вдосконаленню нормативно-правового регулювання узгоджених дій щодо прав інтелектуальної власності.

У ст. 9 Закону передбачено груповий виняток, який поширюється на «узгоджені дії

стосовно прав інтелектуальної власності». Однак це не зовсім так, адже ця норма має значно вужчу направленість, і поширюється лише на частину узгоджених дій щодо прав інтелектуальної власності: 1) ця норма поширюється лише на одну форму узгоджених дій – укладання угоди; 2) предметом укладеної угоди є надання права використання об'єкта інтелектуальної власності або передача права власності на об'єкт інтелектуальної власності; 3) укладена угода повинна передбачити умови, виконання яких обмежує у здійсненні господарської діяльності сторону, яка використовує або набуває об'єкт інтелектуальної власності. Обмеження, що направлені на правоволодільця, під дію цієї норми не підпадають; 4) правоволодільць повинен мати законне право обумовлювати дотримання вищевказаних обмежень іншою стороною. Межі законних прав правоволодільця законодавцем не встановлюються, але вказується, що не виходять за такі межі «обмеження стосовно обсягу прав, які передаються, строку та території дії дозволу на вико-

ристання об'єкта права інтелектуальної власності, а також виду діяльності, сфери використання, мінімального обсягу виробництва».

Розширене тлумачення ч. 1 ст. 9 Закону можна здійснити таким чином: не визнаватися антиконкурентними узгодженими діями виконання або намір виконувати умови угод щодо розпоряджання правами інтелектуальної власності, які обмежують користувача або набувача об'єкта інтелектуальної власності «у здійсненні його господарської діяльності», якщо накладання такого обмеження «не виходить за межі законних прав» праволодільця.

Особливо детальному тлумаченню слід піддати зміст аналізованої норми в частині обмеження у здійсненні господарської діяльності та меж законних прав праволодільця.

З приводу публічного обмеження господарської діяльності О. М. Вінник вказує на таке: «Будь-яка господарська діяльність здійснюється на певних засадах, що враховують, з одного боку, ринкову орієнтацію вітчизняної економіки і, відповідно, передбачають значну свободу для суб'єктів такої діяльності (насамперед підприємців), а з іншого – соціальне спрямування господарської сфери, що зумовлює встановлення певних обмежень для суб'єктів господарювання з метою врахування публічних інтересів (суспільства, держави, територіальної громади/громад, типових приватних інтересів громадян та організацій) у дотриманні встановленого державою суспільного господарського порядку, що передбачає додержання суб'єктами господарювання різноманітних вимог» [1, с. 10]. О. М. Вінник вірно звертає увагу на те, що метою встановлення публічних обмежень є врахування публічних інтересів у дотриманні встановленого державою суспільного господарського порядку. Така мета простежується як в законодавстві про захист економічної конкуренції, так і в законодавстві про інтелектуальну власність. Прикладами публічного обмеження в сфері інтелектуальної власності є неможливість одержати правову охорону позначення, яке є оманливими або таким, що може ввести в оману щодо товару, послуги або особи, яка виробляє

товар або надає послугу. Завдяки такому публічному обмеженню дотримуються публічні інтереси споживачів, які отримують належну впевненість щодо виробника або продавця певних товарів.

Приватне обмеження господарської діяльності можливе лише в тому випадку, коли «обмежувана» сторона погоджується виконувати умови «обмежувача», що виявляється в укладеній сторонами угоді. Досить складно визначити добровільність прийняття таких обмежень стороною. О. А. Беяневич звертає увагу, що «враховуючи сучасні економічні реалії, можна стверджувати, що в абсолютному вигляді принцип свободи договору діяв би тільки тоді, коли сторони договору були б рівними не тільки з формально-правової точки зору, але й економічно» [2, с. 124]. І в цьому контексті виникає проблема кваліфікації виконання таких обмежувальних умов, а саме визначення чи це антиконкурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання, чи результат зловживання монополієм (домінуючим) становищем більш економічно сильнішою стороною (якщо таке становище досягнуто).

Т. В. Вовк та С. В. Перемот, розглядаючи це питання в контексті конкурентного права Європейського Союзу, дійшли однозначного висновку, що положення про узгоджені дії «не можуть бути застосовані по відношенню до односторонніх (одноособових) дій деякого суб'єкта господарювання», а положення про зловживання монополієм (домінуючим) становищем не можуть бути застосовані «по відношенню до односторонніх дій суб'єктів господарювання, які не володіють домінуючим становищем на ринку» [3, с. 64].

Для розмежування узгоджених дій щодо прав інтелектуальної власності та зловживання монополієм (домінуючим) становищем праволодільця об'єкта інтелектуальної власності, необхідно розглянути критерій оцінки антиконкурентних узгоджених дій – мету, а також одну з економічних ознак узгоджених дій – їх взаємовигідність.

По-перше, якщо мета сторін відповідної угоди полягала в тому, щоб обмежити (усунути, не допустити) конкуренцію, то це під-

падатиме під антиконкурентні узгоджені дії. Якщо цю мету переслідував тільки правоволоділець, а інша сторона мала за мету отримати доступ до об'єкта інтелектуальної власності, який не містить близьких аналогів, то це є зловживанням монопольним (домінуючим) становищем з боку правоволодільца.

За відсутності у правоволодільца монопольного (домінуючого) становища це буде вважатися розпорядженням правами інтелектуальної власності на умовах обмеженого використання (або як обмежувальна діяльність, хоча конкурентне право ЄС такого виду конкурентного правопорушення не передбачає).

Однак, як зазначає О. О. Бакалінська, «монопольне утворення може бути учасником (стороною) антиконкурентних узгоджених дій, але на рівних зі своїми контрагентами засадах спільного інтересу (без нав'язування)» [4, с. 151].

По-друге, в разі якщо виконання обмежувальних умов призводить до взаємної вигоди для обох сторін, то це буде свідчити про можливе здійснення узгоджених дій. Коли виконання обмежувальних умов приносить вигоду лише правоволодільцю, а інша сторона, виконуючи обмежувальні умови, приймає на себе без будь-якої компенсації втрати у ефективності виробництва або продажу товару, то це з високою вірогідністю свідчатиме про відсутність узгоджених дій між сторонами.

Узгоджені дії, як вже зазначалося, характеризуються «спільним взаємовигідним волевиявленням суб'єктів господарювання», однак в ч. 1 ст. 9 Закону фактично йдеться про одностороннє встановлення правоволодільцем обмежувальних умов для іншої сторони. Здавалось би, правова конструкція узгоджених дій в формі укладання угод, які здійснюються методом одностороннього визначення обмежень для іншої сторони, суперечить самій сутності узгоджених дій. Однак практика Європейського Суду в рішеннях «Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft AEG-Telefunken AG v Commission of the European Communities» [5], «Ford-Werke AG and Ford of Europe Inc. v. E.C. Commission»

[6], «Sandoz prodotti farmaceutici SpA v Commission of the European Communities» [7] свідчить про те, що відсутність взаємної вигоди узгоджених дій для їх учасників не є перешкодою для визнання факту здійснення колективного обмеження конкуренції, головне, щоб незацікавлений в накладених обмеженнях учасник своєю поведінкою все ж таки сприяв обмеженню (недопущенню, усуненню) конкуренції.

У справі «Bayer A.G. v. E.C. Commission», яка стосувалася обмеження виробником лікарських засобів території їх розповсюдження, Європейський Суд посилив стандарт доказування колективного обмеження конкуренції при таких «односторонніх діях», зазначивши таке: «Певне розмежування повинне бути здійснене між справами, у яких суб'єкти господарювання приймають дійсно односторонні заходи, тобто діють без явної або мовчазної участі інших суб'єктів господарювання, та тими, в яких односторонній характер [певного] заходу є не більш ніж формальністю. При цьому перша категорія не підпадає під дію [...] (положень про узгоджені дії – О. Х.), остання категорія заходів повинна розглядатись як така, що становить угоду між суб'єктами господарювання та може, таким чином, охоплюватись [...] (відповідними положеннями – О. Х.). Це такі випадки, коли, зокрема, дії та заходи, які обмежують конкуренцію та які, не зважаючи на те, що вони формально здійснені виробником в односторонньому порядку в контексті його договірних відносин з розповсюджувачами, тим не менше отримують принаймні мовчазну згоду таких розповсюджувачів» [8].

З викладеного можна зробити висновок, що узгоджені дії щодо розпорядження правами інтелектуальної власності вважатимуться здійсненими не коли правоволоділець накладе обмеження, а коли користувач або набувач об'єкта інтелектуальної власності **прийме їх до виконання або виявить намір їх виконувати**.

В українських реаліях, якщо АМКУ не досліджуватиме окремо мету кожної зі сторін відповідної угоди, а також не визнавати-

ме взаємовигідність узгоджених дій як їх конститутивну ознаку, то з великим ступенем вірогідності виконання або намір виконувати укладену під тиском угоду буде кваліфіковано як узгоджені дії суб'єктів господарювання.

З іншого боку, вираз «Той, хто жертвує свободою заради спокою, не достойний мати ні того, ні іншого», який зазвичай приписується одному із засновників США Бенжаміну Франкліну, яскраво ілюструє те, що немає виправдання обмеженню власної економічної свободи задля досягнення гарантованого економічного результату у взаємодії з порушником конкурентного законодавства [9, с. 156].

При цьому необхідно враховувати, що правоволоділець має забезпечене законодавством право в односторонньому порядку висувати до іншої сторони будь-які умови, які не суперечать чинному законодавству. Як зазначає В. М. Крижна, «правоволоділець, виходячи з принципу свободи договору, самостійно вирішує питання доцільності укладення того чи іншого правочину» [10, с. 571]. Якщо інша сторона не погоджуватиметься на обмежувальні умови правоволоділця, останній може просто відмовити в ліцензуванні, передачі технологій тощо.

Обмеження у здійсненні господарської діяльності, встановлені правоволодільцем, не повинні виходити за межі його законних прав. Уточнення щодо «законних» прав дозволяє говорити про те, що такі права повинні бути закріплені актами законодавства (якби це було не так, то йшлося би про вихід «за межі його прав»). Такі «законні права» на обмеження набувача або користувача об'єкта інтелектуальної власності передбачені ЦК України та спеціальними законами про охорону об'єктів права інтелектуальної власності.

Зокрема ч. 3 ст. 1109 ЦК України передбачає таке: «У ліцензійному договорі визначаються вид ліцензії, сфера використання об'єкта права інтелектуальної власності (конкретні права, що надаються за договором, способи використання зазначеного об'єкта, територія та строк, на які надаються

права, тощо), розмір, порядок і строки виплати плати за використання об'єкта права інтелектуальної власності, а також інші умови, які сторони вважають за доцільне включити у договір». Перелік цих обмежень є відкритим, а не названі обмеження встановлюються на розсуд сторін.

Як бачимо, законні права стосуються обмеження використання «об'єкта права інтелектуальної власності», а не здійснюваної ліцензіатом діяльності.

У ч. 2 ст. 9 Закону наведений вище перелік законних прав розширюється таким чином: «Вважається, що не виходять за межі прав, зазначених у частині першій цієї статті, обмеження стосовно обсягу прав, які передаються, строку та території дії дозволу на використання об'єкта права інтелектуальної власності, а також виду діяльності, сфери використання, мінімального обсягу виробництва».

Не дивлячись на те, що ч. 1 ст. 9 Закону передбачає обмеження «у здійсненні господарської діяльності», перелічені в ч. 2 ст. 9 Закону обмеження, як і перелічені в ЦК України, стосуються саме «використання об'єкта права інтелектуальної власності». Єдиним, на перший погляд, спірним обмеженням в цитованих вище положеннях можна назвати «вид діяльності».

ГК України в ч. 3 ст. 259 визначено, що «вид господарської діяльності має місце у разі об'єднання ресурсів (устаткування, технологічних засобів, сировини та матеріалів, робочої сили) для створення виробництва певної продукції або надання послуг. Окремий вид діяльності може складатися з єдиного простого процесу або охоплювати ряд процесів, кожний з яких входить до відповідної категорії класифікації».

На наше переконання, правоволоділець може визначати лише вид діяльності, в якому використовуватиметься його об'єкт інтелектуальної власності, а не обмежувати господарську діяльність іншої сторони лише одним або декількома видами. Обмеження у вигляді здійснюваної господарської діяльності не впливають з угод щодо розпоряджання правами інтелектуальної власності, вони

потребують самостійної кваліфікації поза змістом таких угод.

Перелік допустимих обмежувальних умов, які законодавець відніс до законних прав праволодільця в ч. 2 ст. 9 Закону, не є обґрунтованим у зв'язку з їх дублюванням в інших законодавчих актах. Розглянемо ці обмеження детальніше:

1) *Обмеження стосовно обсягу прав, які передаються.* Часткова передача прав інтелектуальної власності передбачена в ч. 1 ст. 1113 ЦК України: «За договором про передавання виключних майнових прав інтелектуальної власності одна сторона (особа, що має виключні майнові права) передає другій стороні частково або у повному складі ці права відповідно до закону та на визначених договором умовах». М. В. Паладій, Н. М. Мироненко, В. О. Жаров та інші звертають увагу, що «мова не може йти про розмежування територіальних або тимчасових сфер впливу сторін або про передачу тільки частини майнових, хоча і виключних прав інтелектуальної власності» [11, с. 387]. Під частковою передачею виключних майнових прав в цитованій статті мається на увазі така передача відносно частини, зазначених у свідоцтві на торговельну марку, товарів і послуг (ч. 7 ст. 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»), а також відносно способів використання об'єктів авторського права та суміжних прав (статті 15, 31 та статті 39, 40, 41 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

2) *Обмеження строку та території дії дозволу на використання об'єкта права інтелектуальної власності.* Це обмеження в ч. 3 ст. 1109 ЦК України віднесено до сфери використання.

Відповідно до ч. 1 ст. 1110 ЦК України, «ліцензійний договір укладається на строк, встановлений договором, який повинен спливати не пізніше спливу строку чинності виключного майнового права на визначений у договорі об'єкт права інтелектуальної власності».

Територія дії дозволу на використання об'єкта інтелектуальної власності зазвичай охоплює територію держави, в якій видано

охоронний документ або на якій ліцензіат здійснює свою господарську діяльність. Хоча, як зазначають В. Л. Мусяка та Н. С. Єркіна, «ліцензіат може обумовлювати надання йому права на використання об'єкта права інтелектуальної власності (наприклад, права на експлуатацію технології) в усьому світі. Зазвичай, таке право не надається, перш ніж ліцензіат не продемонструє докази того, що він вже має таку організацію реалізації кінцевого продукту, яка поширена на всіх головних ринках відповідного товару» [12, с. 568–569].

3) *Обмеження виду діяльності.* Як вже вказувалося, зазначене обмеження стосується саме виду діяльності, в якому використовуватиметься об'єкт інтелектуальної власності. Дане обмеження можна включити до «сфери використання» та охарактеризувати їх співвідношення як частини і цілого.

4) *Обмеження сфери використання* розкривається через «конкретні права, що надаються за договором, способи використання зазначеного об'єкта, територія та строк, на які надаються права, тощо» (ч. 3 ст. 1109 ЦК України).

Розглянемо детальніше **конкретні права, що надаються, та способи використання** об'єктів інтелектуальної власності. Якщо виходити з того, що за ліцензійним договором надається право використання об'єкта інтелектуальної власності, то необхідно чітко розуміти його зміст.

Відповідно до ч. 1 ст. 154 ГК України, «відносини, пов'язані з використанням у господарській діяльності та охороною прав інтелектуальної власності, регулюються цим Кодексом та іншими законами».

Визначимо зміст права використання на прикладі об'єктів патентного права. ГК України в ст. 156 до змісту використання винаходів, корисних моделей та промислових зразків включає: «виготовлення, пропонування для продажу, запровадження в господарський (комерційний) обіг, застосування, ввезення чи зберігання з зазначеною метою продукту, що охороняється відповідно до закону; застосування способу, що охороняється відповідно до закону, або пропонування

його для застосування в Україні за умов, передбачених ЦК України; пропонування для продажу, запровадження в господарський (комерційний) обіг, застосування, ввезення чи зберігання з зазначеною метою продукту, виготовленого безпосередньо способом, що охороняється відповідно до закону».

Зауважимо, що в ч. 3 ст. 156 ГК України йдеться про використання всіх трьох об'єктів патентного права, а саме винаходу, корисної моделі та промислового зразка, причому не враховано особливостей використання останнього. Тому пропонуємо доповнити абз. 2 ч. 3 ст. 156 ГК України після слів «відповідно до закону» словами такого змісту: «як винахід чи корисна модель».

Г. Боденхаузен звертає увагу, що «зазвичай, говорячи про використання патенту, мають на увазі його промислове використання, тобто промислове виробництво запатентованого виробу або промислове застосування запатентованого способу виробництва. Так, ввезення або продаж запатентованого об'єкта або об'єкта, виготовленого запатентованим способом, зазвичай не вважається «використанням» патенту» [13, с. 87–88]. Проте для цілей правової охорони об'єктів інтелектуальної власності всі названі вище дії також охоплюються змістом використання.

В українському законодавстві питання можливості поділу права використання об'єкту інтелектуальної власності і його часткового надання прямо не врегульовано. Однак ч. 6 ст. 1109 ЦК України передбачає, що «права на використання об'єкта права інтелектуальної власності та способи його використання, які не визначені у ліцензійному договорі, вважаються такими, що не надані ліцензіату». М. В. Паладій, Н. М. Мироненко, В. О. Жаров та інші тлумачать це положення таким чином, що воно встановлює обов'язок для ліцензіара визначати, які саме складові права використання надаватимуться, припускаючи, що «без визначення вказаних умов договір не вважатиметься укладеним» [11, с. 366]. Тим не менш, зауважимо, що виключні майнові права дозволяти використання і забороняти використання не можуть підлягати подібному поділу.

В ч. 1 ст. 426 ЦК України встановлено, що

«способи використання об'єкта права інтелектуальної власності визначаються цим Кодексом та іншим законом». Ця норма «має бланкетний характер і відсилає до статей 426, 441, 453–455 та інших ЦК України, які присвячені способам використання того чи іншого об'єкта права інтелектуальної власності, а також до спеціальних законів у сфері інтелектуальної власності» [11, с. 56].

За такого підходу способами використання об'єктів авторського права вважаються «1) опублікування (випуск у світ); 2) відтворення будь-яким способом та у будь-якій формі; 3) переклад; 4) переробка, адаптація, аранжування та інші подібні зміни; 5) включення складовою частиною до збірників, баз даних, антологій, енциклопедій тощо; 6) публічне виконання; 7) продаж, передання в найм (оренду) тощо; 8) імпорт його примірників, примірників його перекладів, переробок тощо», а також «інші дії» (ст. 441 ЦК України).

Між тим, ст. 32 Закону України «Про авторське право і суміжні права» прямо передбачає, що «автору та іншій особі, яка має авторське право, належить виключне право надавати іншим особам дозвіл на використання твору будь-яким одним або всіма відомими способами на підставі авторського договору».

Якщо розглядати способи використання на прикладі винаходів або корисних моделей, то все залежить від їх формули, яка може передбачати як один спосіб використання, так і декілька його варіантів, якщо вони пов'язані єдиним винахідницьким задумом (вимога єдиності винаходу) [14].

5) *Обмеження мінімального обсягу виробництва.* Законодавством з питань розпорядження правами інтелектуальної власності таке обмеження прямо не передбачається, але й заборони на встановлення обсягу виробленого товару з використанням об'єкта інтелектуальної власності немає. Призначення умови мінімального обсягу виробництва зазвичай полягає в тому, щоб підтримувати рівень роялті на бажаному для праводільця рівні.

З огляду на те, що більшість визначених

обмежень і так встановлені в ЦК України, а визначення мінімального обсягу виробництва за своєю суттю є законним правом праволоділця (виходячи з його стимулів до ліцензування), виникає питання доцільності існування ч. 2 ст. 9 Закону в існуючій редакції. Законодавство про захист економічної конкуренції не повинно дозволяти дозволені цивільним законодавством обмеження для сторін договорів про передачу права власності або надання права використання об'єкта інтелектуальної власності.

Необхідно звернути увагу на невідповідність назви ст. 9 Закону «Узгоджені дії стосовно прав інтелектуальної власності» та її змісту, який стосується лише «угод щодо розпоряджання правами інтелектуальної власності».

До узгоджених дій щодо прав інтелектуальної власності, які не пов'язані з розпоряджанням правами інтелектуальної власності, перш за все можна віднести спільні створення або вдосконалення об'єкта інтелектуальної власності, стандартизацію, утримання від використання, ліцензування, передачі технології тощо.

Норми ст. 9 Закону України «Про захист економічної конкуренції» не можуть бути застосовані для регулювання узгоджених дій щодо прав інтелектуальної власності, так само не можуть вони застосовуватися для регулювання узгоджених дій щодо розпоряджання правами інтелектуальної власності. Останні не можуть регулюватися досліджуваною нормою з огляду на односторонню конструкцію встановлення обмежень праволоділцем (а не двостороннє їх погодження або прийняття ліцензіатом), що вже суперечить узгодженим діям як таким, абсолютною невизначеністю меж законних прав праволоділця, направленістю обмежень на господарську діяльність іншої сторони, а не на умови використання нею об'єкта інтелектуальної власності. А узгоджені дії щодо прав інтелектуальної власності, які не пов'язані з розпоряджанням правами інтелектуальної

власності, змістом досліджуваної норми зовсім не охоплюються.

О. О. Бакалінська звертає увагу, що положення ст. 9 Закону «були розроблені за зразком німецького законодавства і тому відрізняються від конкурентних правил ЄС» [15, с. 194]. Хоча В. С. Лук'янець попереджає, що «це не є гострою проблемою, адже ймовірно, що ці положення остаточно зникнуть з німецького конкурентного закону. Причина полягає в тому, що Регламент ЄС № 1/2003 вимагає від держав-членів повної адаптації їхніх законодавств до нових положень конкурентного права ЄС» [16, с. 2]. Наведене припущення в цілому є вірним, зауважимо лише, що відповідні положення німецького конкурентного закону були виключені ще з липня 2005 року [17].

Німецький прототип ст. 9 Закону України «Про захист економічної конкуренції» міститься в главі II «Вертикальні угоди» Закону проти обмежень конкуренції (GWB), яка на сьогоднішній день є скасованою в силу відмови від законодавчого розмежування антиконкурентних угод на горизонтальні (в GWB – картелі) та вертикальні.

У зв'язку з тим, що поточна редакція відповідної норми національного законодавства є приреченою на неможливість ефективного застосування, її необхідно повністю переробити та викласти у новій редакції без дублювання положень законодавства про розпоряджання правами інтелектуальної власності.

Виходячи з вищевказаного, пропонуємо викласти ст. 9 Закону України «Про захист економічної конкуренції» в такій редакції:

«Стаття 9. Узгоджені дії щодо прав інтелектуальної власності.

1. Положення ст. 6 цього Закону не застосовуються до узгоджених дій щодо прав інтелектуальної власності в частині обмежень використання або розпоряджання правами інтелектуальної власності, визначених законодавством про інтелектуальну власність».

Список використаних джерел

1. Вінник О. М. Господарське право : навч. посіб. / О. М. Вінник. – К. : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2009. – 2-е вид., змін. та доп. – 766 с.
2. Беляневич О. А. Господарське договірне право України (теоретичні аспекти) : монографія / О. А. Беляневич. – Юрінком Інтер, 2006. – 592 с.
3. Вовк Т. В. Система конкурентного законодавства Європейського Союзу. Правове регулювання правил конкуренції в Україні. Шляхи адаптації законодавства України / Т. В. Вовк, С. В. Перемот. – К. : РВА «Тріумф», 2006. – 416 с.
4. Бакалінська О. О. Правове регулювання добросовісної конкуренції в Україні : монографія / О. О. Бакалінська. – К. : НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2014. – 373 с.
5. Рішення Суду від 25 жовтня 1983 року у справі 107/82 Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft AEG-Telefunken AG v Commission of the European Communities, ECR 1983, стор. 03151.
6. Рішення Суду від 17 вересня 1985 року у Об'єднаних справах 25-26/84 Ford-Werke AG and Ford of Europe Inc. v. E.C. Commission, [1985] 3 C.M.L.R. 528.
7. Рішення Суду (Шоста Палата) від 11 січня 1990 року у справі C-277/87 Sandoz prodotti farmaceutici SpA v Commission of the European Communities, ECR 1990, стор. I-00045.
8. Рішення Суду Першої Інстанції (П'ята Палата) від 26 жовтня 2000 року у справі T-41/96 Bayer AG v Commission of the European Communities, [2000] E.C.R. II-3383. (цитата з: Вовк Т. В. Система конкурентного законодавства Європейського Союзу. Правове регулювання правил конкуренції в Україні. Шляхи адаптації законодавства України / Т. В. Вовк, С. В. Перемот. – К. : РВА «Тріумф», 2006. – 416 с. – С. 71).
9. Hayek F. A. The Road to Serfdom : Text and Documents – The Definitive Edition / F. A. Hayek ; edited by Bruce Caldwell. – Chicago : University Of Chicago Press. – 2007. – Vol. 2. – 283 p.
10. Право інтелектуальної власності : акад. курс : підруч. для студ. вищих навч. закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін. ; за ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. – 696 с.
11. Право інтелектуальної власності : наук.-практ. коментар до Цивільного кодексу України / за заг. ред. М. В. Паладія, Н. М. Мироненко, В. О. Жарова. – К. : Парламентське вид-во, 2006. – 432 с.
12. Цивільний кодекс України : наук.-практ. коментар : Т. 6 : Право інтелектуальної власності / [С. Ю. Бурлаков та ін.] ; за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатеевої. – 2011. – 582 с.
13. Боденхаузен Г. Комментарий к Парижской конвенции по охране промышленной собственности / Г. Боденхаузен // Издательство «Прогресс». – М. : 1976. – 311 с.
14. Про затвердження Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель : Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.01.2001 р. // Офіційний вісник України. – 2001. – № 9. – Ст. 386.
15. Бакалінська О. О. Антиконтентні узгоджені дії у національному та зарубіжному законодавстві (порівняльний аналіз) / О. О. Бакалінська // Право України. – 2010. – № 2. – С. 190–197.
16. Лук'янець В. С. Шляхи адаптації антимонопольного законодавства України до конкурентного права ЄС / В. С. Лук'янець // Часопис Академії адвокатури України. – 2011. – Т. 4. – № 4 (13). – 8 с.
17. Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen (GWB) in der Fassung der Bekanntmachung vom 26 Juni 2013 (BGBl. I S. 1750, 3245) [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.gesetze-im-internet.de/gwb/index.html>.

Худенко А. А. Согласованные действия относительно прав интеллектуальной собственности в законодательстве о защите экономической конкуренции.

В статье исследованы правовая природа и назначение группового исключения на согласованные действия относительно прав интеллектуальной собственности в законодательстве о защите экономической конкуренции. Рассмотрены проблемы законодательного перечня допустимых ограничительных условий в согласованных действиях относительно прав интеллектуальной собственности.

Ключевые слова: согласованные действия, интеллектуальная собственность, групповое исключение, ограничения, допустимость.

Khudenko O. O. Concerted practices with intellectual property rights in the legislation on protection of economic competition.

In this article author researches the legal nature and purpose of the block exemption for concerted practices with intellectual property rights in the legislation on protection of economic competition. Considered the problems of legislative restraints' admissibility in the concerted actions on practices with intellectual property rights.

Key words: *concerted practices, intellectual property, block exemption, restraints, admissibility.*

